

Abstrakt

Hlavní cíl diplomové práce nazvané „Alternativy nepodmíněného trestu odnětí svobody“ spočívá v zhodnocení současných alternativ nepodmíněného trestu odnětí svobody v českém trestním právu se zaměřením zejména na hmotněprávní aspekty alternativních trestů v užším pojetí. Autor se snažil na základě prostudování odborné literatury, právních předpisů, judikatury soudů a komparací se zahraničními úpravami o předložení návrhů, které by mohly vést ke zlepšení české právní úpravy v předmětné oblasti.

Diplomová práce se skládá z osmi kapitol. V úvodní kapitole jsou čtenáři informováni o obsahu práce, jejím účelu a použitých metodách. Další tři kapitoly se zabývají tématy vztahujícími se k účelu a funkcím trestu, výhodám alternativ uvěznění a faktorům, které působí proti snahám o snižování vězeňské populace. Autor považoval za nezbytné analyzovat účel trestu, předtím než začne zkoumat jednotlivé alternativy. Snažil se ukázat, že určité koncepce účelu trestu podporují využívání alternativ k uvěznění, ale pozornost musí být také věnována sociálním a ekonomickým podmínkám pachatelů. Poukazoval na to, že ekonomické výhody alternativ musí být brány jako podpůrný argument a ne hlavní. Nesouhlasil s vzrůstající trestní represí, která je prováděna bez podrobné analýzy.

V další kapitole autor stručně zkoumal alternativy nepodmíněného trestu odnětí svobody obecně. Zabýval se tématy, jako jsou vymezení pojmu a dělení alternativ, aktivity mezinárodních organizací a proces zavádění alternativ do české právní úpravy.

V následujících dvou kapitolách autor nejdříve věnoval pozornost procesním alternativám a poté se zabýval hmotněprávními alternativami.

System alternativních trestů nemůže být chápan odděleně, protože hmotněprávní alternativy si konkurují s alternativami procesními. Autor stručně definoval odklony a poté věnoval pozornost právní úpravě trestního příkazu, kterou považuje za nevyhovující. Ukázal, že trestní příkaz může v určitých situacích zapříčinit delší uvěznění pachatelů, v případě nedostatečného promyšlení rozhodnutí soudci. Autor se snažil nalézt cestu jak to napravit.

Autor usiloval o přispění do diskuze o alternativách k uvěznění a soustředil se na alternativní tresty přímo zaměřené na substituci uvěznění jako je peněžitý trest, domácí vězení, podmíněné odsouzení a obecně prospěšné práce. Autor si byl vědom ovlivňování systému alternativních trestů soudní judikaturou. Navrhoval pouze dílčí změny právní úpravy, protože se domnívá, že by právní úprava měla být kontinuální. Autor nesouhlasil s pojetím subsidiarity nepodmíněného trestu odnětí svobody v české právní úpravě, protože nedostatečně reflektuje závažnost spáchaného trestného činu.

V závěrečné kapitole autor prezentoval svoje závěry a návrhy na změny právní úpravy, které jsou rozvedeny v předchozích kapitolách práce.